

СТРАТО́НОВ Всеволод Вікторович (17. 04. 1869, Одеса — 06. 07. 1939, Прага) — астрофізик. Закінчив Новоросійський університет в Одесі (1891). Працював в Одеській (1891—93), Пулковській (Санкт-Петербург, 1893—95), Ташкентській (1895—1905) обсерваторіях. У цей період зробив бл. 400 знімків зіркового неба та небесних світил (понад 200 фотознімків кульових і розсіяних зіркових скупчень). Через хворобу очей змушений

залишити роботу астронома-спостерігача. Наприкінці 1910-х — на початку 1920-х рр. очолював фізико-математичний факультет Московського університету, був консультантом Народного комісаріату освіти з питань видання наукової літератури, брав участь у підготовці до відкриття Туркестанського університету. Від 1921 — директор Державного астрофізичного інституту (Москва). 1922 заарештований і висланий за межі Росії. Спочатку мешкав у Берліні. 1923 переїхав до Праги, де викладав астрономію у Вищому технічному училищі. Останні роки присвятив дослідженню малої планети Ерос, яке виконав у Ташкенті (1900—01). Покінчив життя самогубством.

Основні праці

О строении вселенной. Ташкент, 1901; Наблюдения переменных звезд // Тр. Ташкент. астроном. и физ. обсерватории. 1904. № 5; Солнце. Тифлис, 1910; Космография (Начала астрономии): Учеб. Москва, 1914; Москва; Петроград, 1915; 1918; 1923; Здание мира: Астрономический очерк. Петроград, 1916; 1918; Берлин, 1923; Краткий курс космографии (Начала астрономии): Учеб. Москва, 1918; Звезды. Москва, 1918; *Astronomie*. Praha, 1927.

В. Г. Каретников

Бібліографічний опис:

Стратонов Всеволод Вікторович / В. Г. Каретников // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891668>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).